ל) קדושין מ., ב) גיטין מו: נדרים כב.. ג) לעיל מו:

ולמדתם חתם ושמרתם

לעשוחם. ב) ומיי פ״כ מה׳

נעשותם, גיי ניי סנהדרין הלכה ח טוש"ע בי' י ס"בן,

ו) סנהדרין ז., ו) [לעיל כד: וש"נ], ה) כתובות עג., ע) כנ"ל אלא שאין,

י) גירסת רש"ל כתיב הכא ונפקא כו', ד) ל"ל ונעמי רות. יעב"ץ, ל) [וכן פרש"י

נשיר השירים],

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה שלליון וכו'

שלוף דון הס"ד ואח"כ מ"ה שלוף דוץ שולף עלמו מן הלוה ותוקע ודץ

מורו: (ב) ד"ה אלא חורה ענתו: (ט די היטנו עולה שאינו מקיים. נ״ב ס״א אין לו אלא תורה אינו

עוסק כשום מצוה בעולם אלא בתורה

אינו מקבל עליה שכר אינו מקבל עליה שכר

אלא שכר ת״ת ואין מקיים אפילו תורה

מקיים אפילו תורה מקיים אפילו תורה וכו': (ג) ד"ח וגמר הלכה

יודנו הלכה אלא דומה

(ד) ד"ה מאי טעמא וכו

תלא יבמתו צולא כלום: (ה) תום' ד"ה אתיא וכו' אי נמי התם כתיב לדקה

וכו׳ דלא הוה כתיב הכא

בא א מיי׳ פי״ג מהל׳ נדרים הלכה כה סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד

קימן רג סעיף ג: סינון רג טעיף ג. בב ב מי" פכ"ג מהלי סנהדרין הלכה ח סמג לאוין רח טוש"ע ח"מ

סי' ח סעיף ב: בג ג מיי' פ"ה מהלכות יבום הלכה כג: יכום האכם כג. בד ד מיי׳ פי״א מהלי גירושין הלכה ו סמג עשין נ טוש״ע אה״ע סימן קנה סעיף כא:

תורה אור השלם 1. סור מרע ועשה טוב ו טח בין כין בין בין בין בּבְּלֵשׁ שְׁלוֹם וְרְדְפָהוּ: תחלים לד טו תרלים לד טו בְּדָקָה וְהְטֶּד .2

יִמְצָא חַיִּים צְדְקָה וְמָצָא חַיִּים צְדְקָה וְכָבוֹד: משלי כא כא . 3. רַע יַרוֹעַ כִּי עָרַב זְר ושנא תקעים בוטח:

ְשְׁנֵא תְקְעִים בּוּטְחַ: משלי יא טו 4. וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל בְּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלַהָם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת הַחָקִּים שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת הַחָקִּים ואת המשפטים אשר אָנֹכִי דּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הִיּוֹם וְלָמַדְתָּם אֹתָם וּשְׁמַרְתָּם אָנֹכִי דּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הִיּוֹם דברים ה א לעשתם: קַעשוְעם: 5. (ז) הַנָּה מְשָׁתוֹ שָׁלְשְׁלֹמֹה שִׁשִׁים גִּבּרִים סְבִיב לָה מִגּבַרִי יִשְׂרָאֵל: ירב יו באבו ייין באר ה) בְּלָם אֲחֻוֵי חֶרֶב מְלָמְדֵי מִלְחְמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרַכוֹ מִפָּחַד בלילות:

תום' חד מקמאי אתמר קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת רב אמר אינה צריכה גט ושמואל אמר צריכה גט אבל כשלא בעל אפיי אבל כשלא בעל אפיי לרב צריכה גט משני והוי יודע דבין לרב בין לשמואל דאם לא . בעל צריכה גט משניהם. מראשון צריכה גט מרבנן אע״ג דלא בעל כיון שהיא גדולה אינה יוצאה במיאון ומשנה שלימה שנינו עד מתי הבת ממאנת שרנו עד שתביא ב' שערות ותנן נמי כל מקום שיש חליצה אין מיאון וכ״ש משני דצריכה גט דקדושי ראשון אינם קדושין אלא מדרבנן דלא סבירא לן קדושי קטנה מתלה תלו וקיימי וכי גדלה גדלי . בהדה ואע״ג דלא בעלה הלכך היכא דלא בעל אין בזה מחלוקת דרב ושמואל מודו שצריכה גט מראשון ומשני לא נחלקו רב ושמואל אלא כשבעל אי הוו קדושי ראשון קדושי תורה או לא אליבא דרב קידושי ראשון קדושי תורה הם אדם יודע שאין קדושי קטנה כלום וגמר ובעל לשם קידושין וקדושי תורה הם ואם בא אחר וקדשה אינה צריכה גט משני ושמואל ס"ל כל הבועל ע"ד קידושי הראשונים הוא בועל וקדושי הראשונים אינם קדושי׳ של תורה אלא מדרבנן וצריכה גט משניהם. ובודאי איכא לאקשויי לשמואל מהא דתניא המקדש את הקטנה . לאקשויי לה מהא דתניא לעיל אבל אם גירשה כשהיא קטנה והחזירה - 25 אבל, אם גרוסה כשהיא קסנה והחזירה כשהיא גדולה או כשהחזירה כשהיא קטנה וגדלה אצלו ומת חולצת או מתייבמת משום ר"א אמרו חולצת

וגו' לא מצי דייק דדלמא קאי אכולא פרשתא נצור לשונך מרע סור מרע ועשה טוב וגו׳ דהיינו כל התורה כולה אי נמי

(ס) הכא כתיב לדקה חיים וכבוד דלא הוה י) נפקא לן מההוא קרא

בפ"ק דקידושין (דף מ.) דאדם אוכל מפירומיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא: הגודר באידו בנה במה. י״מ דנפקא לן חדלה חדלה כתיב הכא וכי תחדל לנדור וכתיב התם חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב ואמר בפ"ק דברכות (דף יד. ושם) אל תקרי במה אלא במה וג"ש דחדלה דריש בפרק ד' נדרים (דף כב.) אמר שמואל הנודר אע"פ שמקיימו נקרא רשע אמר ר' אבהו מאי קראה כתיב הכא וכי תחדל לנדור וכתיב התם שם רשעים חדלו רוגז: **רעה אחר** רעה תבא למקבלי גרים. אמר ר"י דהיינו היכא שמשיאין אותן להתגייר או שמקבלין אותן מיד אבל אם הן מתאמנין להתגייר יש לנו לקבלם שהרי מלינו שנענשו אברהם ילחק ויעקב שלא קבלו לתמנע שבאתה להתגייר והלכה והיתה פלגש לאליפו בן עשו ונפק מינה עמלק דלערינהו לישראל כדאמרינן בהגדת חלק (סנהדרין לע:) וגם יהושע קבל רחב הזונה סונעמה ורות המואביה ובריש פרק במה מדליקין (שבת לא.) שגייר הלל אותו שאמר גיירני על מנת שתשימני כ"ג ואותו דעל מנת שתלמדני כל התורה כולה ואע"פ שלא היו מתאמצין להתגייר יודע היה הלל בהן שסופס להיות גרים גמורים כמו שעשה לנסוף: מהן דתימא אית ליה אגרא. תימה דחמרי׳ בפרק בתרא דיומא (דף פו.) כל המוכה את הרבים אין חטא בא על ידו ומפרש טעמא התם שלא יאמרו הרב בגיהנם ותלמידו בגן עדן ועוד קשה לר"י הרי אחר דר"מ למד לפניו ואפ"ה יצא לתרבות רעה ושמא היכא שהוא רע מתחלה קודם שמלמד אחרים התם לא שייך האי טעמא אבל היכא שהיה טוב מתחלה אז ודאי אין חטא בא על ידו ואחר מתחלתו היה רע כדאמר בחגיגה (דף טו:) שכלי זמר לא פסק מתוך ביתו וגם ספרי לדוקים היו נושרים מחיקו: ששים גבורים סביב לה. פירש בקונטרס [הכא] ובסנהדרין (דף ו.) דאלשכת הגזית קאי וקשה

דחששים ריבוח ישרחל קחים: אחוזי חרב. משמע ליה מזויינין בדין כדדרשינן בסנהדרין (דף לו.) מויחגור דוד חרבו שדנו לנבל בסנהדרין ואע"ג דבתורה כתיב חגור חרבך על ירך גבור (תהלים מה): ובי גדלה גדלי בחדה ואע"ג דלא בעל. ואפי׳ סבירא לן מקדש אחות יבמה לא נפטרה יבמה מ"מ היכא שהקידושין היו באים ממילא

נפטרה יבמה מעלמה: הוא עדיף מינאי. פירוש שיכול

ולא מתייבמת ולשמואל אמר מתייבמת לרבנן האי אין חזרתה חזרה גמורה אלא אמר לך שמואל טעמא (ז' דרבנן דמתני משום דקדושי קטנה כי גדלה גדלו בהדה ואע"ג דלא בעל והני תנאי דמקשת לי מינייהו ס"ל כר"ג ופליגי רבנן עליה ג') ורב נמי ס"ל דלית ליה לר"ג האי סברה דגדלה בהדה אע"ג דלא בעל

דה"ל למימר ע' או ע"א אלא י"ל

ואמר רבי אבהו מאתיא רדיפה רדיפה כתיב הכא יבקש שלום ורדפהו וכתיב התם ברודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד: בהפרת נדרים כרבי נתן דתניא ירבי נתן אומר אהנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו הקריב עליה קרבן ויתרחק משלשה דברים מן המיאונין דלמא גדלה ומיחרמא בה מן הפקדונות כבר מתא דבייתיה כי בייתיה דמי מן הערבון בערבי שלציון דא"ר יצחק מאי דכתיב ירע ירוע כי ערב זר רעה אחר רעה תבא למקבלי גרים ולערבי שלציון ולתוקע עצמו לדבר הלכה מקבלי גרים כר' חלבו דאמר ר' חלבו יקשים גרים לישראל כספחת בעור ערבי שלציון דעבדי שלוף דוץ תוקע עצמו לדבר הלכה דתניא רבי יוםי אומר כל האומר אין לו תורה אין לו תורה פשיטא אלא כל האומר אין לו אלא תורה אין לו אלא תורה הא נמי פשיטא אלא דאפילו תורה אין לו מאי טעמא אמר רב פפא אמר קרא ייןלמדתם ועשיתם כל שישנו בעשיה ישנו בלמידה כל שאינו בעשיה אינו בלמידה ואיבעית אימא לעולם כדאמריתו מעיקרא כל האומר איז לו אלא תורה אין לו אלא תורה לא צריכא דקא מגמר לאחריני ואזלי ועבדי מהו דתימא אית ליה אגרא לדידיה קמ"ל ואיבעית אימא תוקע עצמו לדבר הלכה בדיינא דאתי דינא לקמיה וגמר הלכה ומדמי סמילתא למילתא ואית ליה רבה ולא אזיל משאיל דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן ילעולם סיראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין יריכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו שנאמר זהנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל וגו' מפחד בלילות מפחד של גיהנם שדומה ללילה: ר"ג אומר אם מיאנה וכו': בעא מיניה רבי אלעזר מרב מאי מעמא דר"ג משום דקסבר קידושי קמנה מיתלא תלו וכי גדלה גדלי בהדה אע"ג דלא בעל או דלמא משום דקסבר המקדש אחות יבמה נפטרה יבמה והלכה לה אי בעל אין אי לא בעל לא אמר ליה היינו מעמא דר"ג משום דקסבר המקדש אחות יבמה נפטרה יכמה והלכה לה אי בעל אין אי לא בעל לא אמר רב ששת אמינא "כי ניים ושכיב רב אמר להא שמעתא דתניא יהמקדש את הקמנה קידושיה תלויין מאי תלויין לאו כי גדלה גדלי בהדה ואע"ג דלא בעל אמר ליה רבין בריה דרב נחמן הא

אריא רדיפה רדיפה. אצל מדכתיב לעיל מי האיש החפץ חיים וא"ר אנהו. במסכת קידושין: אחיא רדיפה רדיפה תשלום שכר גדול להבאת שלום שאוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא כגמילות חסדים דכתיב בהו ימלא חיים לדקה בעולם הבא וכבוד בעולם הזה: כאינו בנה במה. בשעת איסור הבמות דחוטא הוא דכתיב (דברים כג) וכי מחדל לנדור וגו׳ הא לא מחדל יהיה בד חטא: כאילו ההריב הרכז. שעבר

עליו שתי עבירות אלא ילך אלל חכם ויתירנו כדי שלא יהא רגיל בכך: בבר מסח. לה יקבל פקדון מבן עירו: דבייתיה לי בייתיה דמי. שרגיל אצלו ויטול את שלו ויחזור ויתבענו: שלליון. שם מקום שמניחין הלוה ותופסין הערב. לישנא אחרינא שלניון קוראין שם הערבון על שם נוטריקון שלוף דון ווי שולף עלמו מן הלוה ותוקע עלמו על הערב: דון. לשון מיקוע כדאמר דנה שלפה (שבת דף נ:): רע ירוע. רעה אחר רעה: לי ערב זר. המערב זרים גרים בישראל והנכנס בערבון נמי משמע: ולתוקע עלמו. סיפא דקרא ושונא תוקעים בוטח וכולה מפרש לה: חוקע עלמו לדבר הלכה. שאומר הריני שונה ואיני מקיים ואקבל שכר למוד: קשים גרים. שאין בקיאין דהדוהי מנות ולמדין ישראל בדקדוקי מלות ולמדין ישראל ממעשיהן: כספחת. לישנא דקרא נקט ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב (ישעיה יד): אין לו תורה. אינו עוסק בתורה: אין לו תורה. אין מקבל שכר למוד: אלא תורה.

(ב) ואין מקיים: אפילו סורה. אפי׳

שכר לימוד אין לו: ואיבעית אימא.

כדמעיקרא אין לו אלא תורה ודקאמרת

האי נמי פשיטא לא לריכא כו': אים

ליה אגרא. דעשיה: וגמר הלכה.

יודע הלכה ש שאין דומה לדין

הבא לפניו כל כך ומדמי מילחא

למילתא ולא משאיל לרביה. והיינו

תוקע שסומך ונשען על ההלכה שהוא יודע: **גבורים**. דיינים:

שלשלמה. שהשלום שלו: מעתו.

בית המקדש ששם לשכת הגוית:

מאי טעמא דרבן גמליאל. דאמר

כשתגדיל זו תלא (ד) זו בולא כלום:

גדלי בהדה ואע"ג דלא בעל.

דניקדשה השתא מ"מ משגדלה תפסי

דויקה דהך לא כלום הוא: או דלמא.

קידושין קמאי לא כלום נינהו ומשום

קידושין דבעילה דמשגדלה נפקא הך

יבמה. ואע"ג דזיקה קודמת לקידושין

קסבר המקדש אחות יבמה נפטרה

יבמה דאתי קידושי ומבטלי לזיקה: מיסלא סלי. כל ימי קטנות ספק יבעול משתגדיל ותהיה אשתו ספק לא

יבעול ולא סמכה דעתה: **דאמרה איהו**

עדיף מינאי. ויוליאני בגט בעל כרחי:

ואנא עדיפנא מיניה. וכל זמן

שארצה אצא במיאון על כרחו:

קידושי מעיקרא ואיגלי מילחא למפרע תום' חד מקמאי

מוסף רש"י

כאילו בנה במה. נשעת לאיסור הכמות (גיטין מו:) איסור הכמות (גיטין מו:) או: לעכודת כוככים (נדרים בב.). והמקיימו. ולא נשאל עליו לחכם להתירו, כאילו הקריב קרבן. על הבמה וגמר עונו שלם, לפי שעל ידי כן הוא מרגיל עצמו בנדרים (גיטין מו:). קשים גרים לישראל. שלוחזין גרים לישראל הראשונים מעשיהם ולומדים ישראל מהם או סומכים עליהם באיסור והיתר (לעיל מז:) שאינם זהירים במלות והרגילים האלם נמשכים אללם ולומדים מן מעשיהם , (קדושין ע:) המשך בעמוד

ואנא דאמרי כרבנן וכרב כשלא בעל. ולדידי כי בעל ולא בעל כי הדדי נינהו דכל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל ועי״ל דההיא דתניא ---לעיל וגדלה אצלו ומת או ר"א אמרו חולצת ולא מתייבמת ס"ל לשמואל 7) בחיי האב ולא גזר גדולה

אטו קטנה דלא מחלפה אפו קפנו לא בחלכו אלא כי גזר ר"א גדולה דעלמא אטו גדולה גזר וס״ל לר״א גדלה אצלו אע״ג דבעל אין חזרה חזרתה גמורה דכל הבועל כר"א ולפי הפי׳ הזה יש האי פלוגתא דר"א ורבנז . והכי איתא התם בהא

יודע שאין קידושי קטנה

כלום וגמר ובעל לשם

מינאי ואנא עדיפנא מיניה וסבר רב אי בעל אין אי לא בעל לא והא ®איתמר קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת רב אמר אינה צריכה גם משני ושמואל אמר יצריכה גם משני מאי

להוציאני בגט בעל כרחי ואנא עדיפא מיניה שאוכל למאן בו כל זמן שלא בעל והיינו דוקא מן החורה יכולה למאן אבל מדרבנן אין יכולה משהביאה ב' שערות דתנן בפ' בא סימן (נדה נב.) עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' שערות והיינו אפילו לא בעל דבבעל לא הוה פליג רבי יהודה עד שירבה השחור על הלבן כדאמר התם בגמרא דמודי רבי יהודה בבעל: קסבר

מילתא דקטנה מיתלא תליא וקיימא אי

בעל אין אי לא בעל לא דאמרה הוא עדיף

קידושין ור"א סבר אין . אדם יודע ומחקו מן הספרים דר"א סבר אין אדם יודע וגרסי הכי ור"א סבר אע"ג דאדם יודע גזרה משום יתומה בחיי האת רולפי מה שפירשתי א"א למחוק מן הספרים דוודאי דר"א לא גור גדולה אטו קטנה דלא מחלפא אלא גדולה אטו גדולה גזר דמחלפי ומאי גדולה גדולה אצלו. וס"ל לר"א דכשגדלה אצלו אע"ג דבעל אין חזרתו חזרה גמורה דכל הבועל ע"ד קדושין הראשונים הוא בועל ושמואל